

Eigen bijdrage: vergeet de btw niet

BTW - Ondernemers die goederen laten gebruiken door hun werknemers, vragen daarvoor soms een bijdrage van de werknemers. De bekendste is misschien wel de eigen bijdrage die werknemers moeten betalen voor de auto van de zaak. Maar er zijn meer voorbeelden denkbaar.

Een ondernemer die een eigen bijdrage vraagt aan zijn werknemers, wordt in principe geacht daarvoor een levering van goederen dan wel een dienst te verlenen aan die werknemers. De werknemers betalen de ondernemer en de ondernemer verricht een prestatie aan zijn werknemers. Vervolgens moet beoordeeld worden tegen welk tarief de prestatie waarover btw moet worden afgedragen belast is en hoe dit verwerkt moet worden in de btw-aangifte.

Btw-tarief

Het btw-tarief wordt uit de vergoeding gehaald. De vergoeding is het bedrag - of, in het geval van een betaling in natura, de waarde van de tegenprestatie - dat voor de levering van het goed of het verrichten van de dienst in rekening wordt gebracht. De vergoeding is de eigen bijdrage.

Welk tarief van toepassing is, hangt af van de aard van de prestatie. Op het ter beschikking stellen van een auto of mobiele telefoon is bijvoorbeeld het normale tarief van 21 procent van toepassing. Gaat het om het verstrekken van maaltijden of het gelegenheid geven tot sportbeoefening, dan is het 6-procenttarief van toepassing.

Daarnaast is het mogelijk dat geen btw verschuldigd is, aangezien een vrijstelling van toepassing is. Dit is bij-

Voorbeeld

Een autofabrikant staat toe dat een werknemer een bedrijfsauto ook privé gebruikt. De werknemer betaalt hiervoor 20 euro per maand; hij hoeft geen kilometeradministratie bij te houden. De waarde van de auto (inclusief btw en bpm) bedraagt 30.000 euro. Aangezien de werknemer de auto in privé nooit voor 20 euro per maand kan rijden, is de eigen bijdrage lager dan de normale waarde. Daarnaast houdt de werknemer geen kilometerregistratie bij. De btw moet dan al volgt worden berekend: 2,7 procent maal 30.000 euro is 810 euro.

voorbeeld het geval bij de eigen bijdrage voor verhuur van woonruimte of bij pensioen.

Hoogte eigen bijdrage

De waarde van de eigen bijdrage van de werknemer kan 'normaal' of te laag zijn. Onder een normale eigen bijdrage (of normale waarde) wordt verstaan: het volledige bedrag dat de werknemer zou moeten betalen, als hij eenzelfde goed onder dezelfde voorwaarden in gebruik zou willen krijgen voor privédoeleinden, van een zelfstandig leverancier bij vrije mededinging. Betaalt de werknemer een bedrag aan eigen bijdrage dat gelijk of hoger is dan de normale waarde, dan moet de werkgever btw afdragen over de eigen bijdrage.

Is de eigen bijdrage te laag, dan moet de werkgever btw afdragen over de normale waarde, in plaats van over de door de werknemer betaalde eigen bijdrage. Bij de auto van de zaak werkt dat als volgt uit: als het privégebruik van de auto uit de kilometeradministratie is op te maken, dan wordt de btw vastgesteld met 21 procent maal privé-kilometers, gedeeld door het totale aantal kilometers, maal de normale waarde.

Is er geen kilometeradministratie, dan wordt de btw vastgesteld met de volgende berekening: 2,7 procent (of 1,5 procent na afloop van het vierde jaar volgend op het jaar van ingebruikname) maal de catalogusprijs (inclusief btw en bpm).

Eigen bijdrage verwerken in btw-aangifte

De eigen bijdrage kan op verschillende manieren door de werknemer worden betaald. De meest gangbare manier is het inhouden van een bedrag op het loon van de werknemer. Dit gaat vaak via de loonadministratie.

De eigen bijdrage wordt gezien als de vergoeding inclusief btw. Er hoeft voor betaling van de eigen bijdrage geen factuur te worden uitgereikt. Aangezien er geen factuur wordt uitgereikt, moet men er extra alert op zijn dat voor de btw-aangifte in de administratie een memoriaalboeking wordt gemaakt, zodat btw wordt afgedragen ter zake van de eigen bijdragen. De btw wordt als volgt berekend: $6/106$ of $21/121$ maal de eigen bijdrage.

De btw moet worden voldaan middels de btw-aangifte, in het tijdvak dat de werknemer de eigen bijdrage betaalt. Wanneer het 21-procenttarief van toepassing is, moet de btw worden aangegeven in rubriek 1a. Wanneer

het 6-procenttarief van toepassing is, dan moet de btw worden aangegeven in rubriek 1b.

Ten aanzien van de auto van de zaak heeft de staatssecretaris goedgekeurd dat de verschuldigde btw over het privégebruik van een auto in het geval van een eigen bijdrage ook in de laatste btw-aangifte van het boekjaar of kalenderjaar mag worden aangegeven.

In relatie met een directeur-grotaandeelhouder wordt de eigen bijdrage in de praktijk vaak verrekend in de rekening-courant. Let er daarbij op dat in dat geval ook btw verschuldigd is over die verrekende eigen bijdrage; dit wordt nogal eens vergeten.

Fietsenplan

Het komt ook voor dat een werkgever zijn personeel in staat stelt een fiets aan te schaffen, vanuit het zogenoemde fietsenplan. Vaak wordt daarbij de eigen bijdrage door de werknemer in natura 'betaald', door af te zien van verlofdagen. In dat geval wordt de waarde van de tegenprestatie gesteld op de waarde die de werkgever toekent aan de tegenprestatie. Over de vergoeding van de werknemer is door de werkgever dan 21/121ste aan btw verschuldigd.

Wanneer de aanschafkosten van de fiets het drempelbedrag van 749 euro niet overschrijden, kan de werkgever de in rekening gebrachte btw in aftrek brengen. Wordt het bedrag overschreden, dan mogen de aanschaffings- of voortbrengingskosten van de fiets met het bedrag van de eigen bijdrage worden verminderd.

Als het saldo hierna niet boven het drempelbedrag uitkomt, komt de aan de werkgever in rekening gebrachte btw volledig voor aftrek in aanmerking.

Mobiele telefoon

Een werkgever kan de btw op de factuur voor een abonnement voor een mobiele telefoon slechts in aftrek brengen, als de factuur aan hem gericht is. Wanneer het abonnement op naam van de werknemer staat, heeft de

Voorbeeld

Een werkgever stelt aan een werknemer een mobiele telefoon ter beschikking. Het abonnement staat op naam van de werknemer, maar de facturen zijn niet meer dan 100 euro inclusief btw. De werknemer betaalt voor het privégebruik een bedrag van 15 euro per maand van de werknemer. Aangezien de factuur lager is dan 100 euro inclusief btw, heeft de werkgever recht op aftrek van voorbelasting. Daarbij maakt het niet uit dat de factuur niet op naam van de werkgever staat. Over de eigen bijdrage is de werkgever 21/121ste btw verschuldigd.

werkgever geen recht op aftrek van btw, tenzij het bedrag inclusief btw onder de 100 euro inclusief btw blijft. In dat geval gelden vereenvoudigde factuurvereisten, wat inhoudt dat als niet aan alle factuurvereisten is voldaan, dit geen problemen oplevert voor het recht op aftrek van btw.

Een werkgever die voor het privégebruik van de mobiele telefoon een eigen bijdrage vraagt, mag ook de btw in aftrek brengen over het privédeel. Van de eigen bijdrage van de werknemer is de werkgever dan 21/121ste btw verschuldigd.

Als de eigen bijdrage niet opweegt tegen het privégebruik, heeft de werkgever voor het deel van het privégebruik dat niet vergoed wordt geen recht op aftrek van btw. De eigen bijdrage is dan te laag.

Dit is bijvoorbeeld het geval bij het door de werkgever via de loonstrook in rekening brengen van een maandelijkse vaste eigen bijdrage, waarover de werkgever per maand of kwartaal btw op de aangifte voldoet.

Wanneer vervolgens blijkt dat het privégebruik niet in verhouding staat tot de door de werknemer betaalde eigen bijdrage, dan kan er bij de werkgever een correctie volgen van de in aftrek gebrachte btw. Dit is echter moeilijk vast te stellen.

Tot besluit

Het komt regelmatig voor dat een werkgever niet beseft dat de eigen bijdrage die zijn werknemers betalen - bijvoorbeeld via inhoudingen op het loon, dan wel via het afzien van verlofdagen - belast is met btw. De Belastingdienst legt in dat geval vaak naheffingsaanslagen op, vermeerderd met heffingsrentes en boetes.

Houdt daarom altijd rekening met de verschuldigde btw over eigen bijdragen van het personeel.

(*mr. C.W. van Vilsteren*)

Voorbeeld

Aan een werknemer wordt een fiets verstrekt, die de ondernemer heeft gekocht ten behoeve van het woon- werkverkeer van de werknemer. De waarde is 600 euro, inclusief btw. Als tegenprestatie moet de werknemer drie verlofdagen inruilen.

De waarde van een verlofdag van de werknemer bedraagt daarmee 200 euro, aangezien de waarde van de fiets driemaal 200 euro, dus 600 euro bedraagt. De afdracht van btw is 600 euro maal 21/121.